

RE-1931
Second Year LL. B. (Sem. IV) Examination
April / May – 2010
Labour Laws

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : S. Y. LL.B. (Sem. 4)</p> <p>Name of the Subject : Labour Laws</p> <p>Subject Code No. : 1 9 3 1 Section No. (1, 2,.....) : Nil</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; height: 80px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin-top: 10px;">Student's Signature</div>
---	--

- (૨) પ્રશ્ન ક્રમાંક બદલશો નહીં.
(૩) ઉત્તરોના સમર્થનમાં મહત્વના કેસ-લો ટાંકો.
(૪) જમણી બાજુના આંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧ ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારો, ૧૯૪૭ અન્વયે ઔદ્યોગિક વિવાદને સ્વેચ્છાએ લવાદને ૧૩ સોંપવા માટેની જોગવાઈઓ ચર્ચો.

અથવા

૧ ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારો, ૧૯૪૭ના પરિશષ્ટ પાંચમાં જણાવ્યા મુજબ ૧૩ “અયોગ્ય મજૂર પ્રથા”ની ચર્ચા કરો.

૨ ઔદ્યોગિક વિવાદ ધારો, ૧૯૪૭ના સંદર્ભમાં નીચેના પૈકી કોઈ પણ ત્રણ વિશે ૧૨ ટૂંક નોંધ લખો :

- (૧) લે-ઓફ અને છટણી વચ્ચેનો તફાવત
(૨) જાહેર ઉપયોગી સેવાઓ
(૩) હડતાલ અને તાળાબંધી
(૪) ઔદ્યોગિક તકરાર
(૫) કામદાર.

- ૩ કારખાના ધારો, ૧૯૪૮ અન્વયે “બાળ કામદાર”ની વ્યાખ્યા આપી કારખાનામાં ૧૩
બાળકામદારો સંબંધી નિયંત્રણની જોગવાઈઓ અંગે ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૩ કારખાના ધારો કોને લાગુ પડે ? આ કાયદા અન્વયે કલ્યાણ અંગેની વિવિધ ૧૩
જોગવાઈઓ બાબત ચર્ચો.

- ૪ કારખાના ધારો, ૧૯૪૮ હેઠળ “દરેક પ્રકારના કામના કલાકો પર અંકુશ ૧૨
મૂકવામાં આવેલ છે.” - સમજાવો.

અથવા

- ૪ કારખાના ધારો, ૧૯૪૮ની જોગવાઈઓ મુજબ વેતન સાથેની વાર્ષિક રજા ૧૨
અંગેની જોગવાઈઓની વિગતે ચર્ચા કરો.

- ૫ ટ્રેડ યુનિયન એક્ટ, ૧૯૨૬ના અનુસંધાનમાં નીચેના પૈકી કોઈ પણ એક પર ૧૦
ચર્ચા કરો :

(૧) સામાન્ય ફંડ અને રાજકીય ફંડ

(૨) ટ્રેડ યુનિયન તેમજ તેના હોદ્દદારોને અને સભ્યોને મળતી દીવાની અને ફોજદારી
જવાબદારીઓમાંથી મુક્તિ.

- ૬ કામદાર વળતર ધારો, ૧૯૨૩ના સંદર્ભમાં ગમે તે ચાર પર ટૂંક નોંધ લખો : ૨૦

(૧) ધંધાકીય રોગો

(૨) કમિશનર અને તેની સત્તાઓ

(૩) આંશિક અને સંપૂર્ણ અસમર્થતાઓ

(૪) માલિકની નાદારી

(૫) આશ્રિતો

(૬) જીવલેણ અકસ્માતો અંગેનું નિવેદન

(૭) ધારાના ઉદ્દેશો.

- ૭ નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ઓર્ગેનોકેમિકલ્સ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયાના ૧૦
યુકાદાના આધારે દંડાત્મક વળતર (પીનલ ડેમેજસ) અંગેની જોગવાઈઓ અંગે
ચર્ચા કરો.

અથવા

- ૭ કામદાર ભવિષ્યનિધિ ધારો, ૧૯૫૨ અન્વયે ટૂંક નોંધ લખો : ૧૦
 (૧) બેઝિક વેઈજીસ
 (૨) કાયદો કોને લાગુ પડે ?
- ૮ નીચેના પૈકી ગમે તે બે કેસ-લોની ચર્ચા કરો : ૧૦
 (૧) અપટ્રોન ઈન્ડિયા વિ. શમ્મીભાન
 (૨) વેદપ્રકાશ ગર્ગ વિ. પ્રેમીદેવી
 (૩) જે. કે. ઈન્ડસ્ટ્રીઝ વિ. ચીફ ઈન્સ્પેક્ટર ઓફ ફેક્ટરીઝ એન્ડ બોયલર
 (૪) ઈન્લેન્ડ સ્ટીમ નેવીગેશન વર્ક્સ યુનિયન વિ. બીજાઓ
 (૫) ગ્લેક્ષો લેબોરેટરી વિ. તેના કામદારો.

ENGLISH VERSION

- Instruction :** (1) As per the Instruction No. 1 of Page No. 1.
 (2) Do not change question number.
 (3) Cite leading case-laws in support of the answer.
 (4) Figures to the right indicate full marks.
- 1 Discuss the provisions for the voluntary reference of Industrial disputes for arbitration under the Industrial Dispute Act, 1947 13
- OR**
- 1 Discuss "Unfair labour practices" as described in fifth schedule of the Industrial Dispute Act, 1947. 13
- 2 Write short note on any three of the following with reference to the Industrial Dispute Act, 1947 : 12
 (i) Difference between lay-off and Retrenchment
 (ii) Public Utility Service
 (iii) Strike and Lockout
 (iv) Industrial Dispute
 (v) Workman.
- 3 Write definition of "Child" and discuss restriction on employment of children in factory under the Factories Act, 1948. 13
- OR**
- 3 Discuss the applicability of Factories Act and Explain the provision regarding 'Welfare' under the Act. 13

- 4 Restrictions are imposed on the working hours of all kinds of Worker under the Factories Act,1948-Explain. **12**
- OR**
- 4 Discuss the provision regarding "Annual leave with Wages" under the Factories Act, 1948. **12**
- 5 Discuss any one of the following with reference to the Trade Union Act,1926 : **10**
- (i) General Fund and Political Fund
- (ii) Immunities from Civil and Criminal liabilities enjoyed by all union, its officers and members of a Trade Union.
- 6 Write short notes on any four of the following with reference to Workmen's Compensation Act,1923 : **20**
- (i) Occupational diseases
- (ii) Commissioner and his power.
- (iii) Partial and total disablement.
- (iv) Insolvency of employer
- (v) Dependants
- (vi) Statement of fatal accident
- (vii) Object of the Act.
- 7 Discuss the provisions regarding Penal Damages under EPF Act, 1952 with Special reference to the Supreme Court judgement in organochemicals v/s Union of India. **10**
- OR**
- 7 Write a short note with reference to EPF Act,1952 **10**
- (i) Basic Wages
- (ii) Applicability of Act.
- 8 Write case-laws : (any **two**) **10**
- (i) Uptron India V/s Shammi Bhan
- (ii) Ved Prakash Garg V/s Premi Devi
- (iii) J.K. Industries V/s Chief Inspector of Factory and Boiler
- (iv) Inland Steam Navigation Works Union V/s Others
- (v) Glaxo Laboratory V/s Its Workmen.